

הפסיקות והמהלכים המשפטיים החשובים של השנה החולפת
 ליטל דוברוביץקי, עמ' 8-9

מזונות, ביטקוין ובתי כלא: הפסיקות החשובות של 2017

אילו החלטות שהתקבלו ישפיעו על כולנו? עו"ד בכירים בחרו את המהלכים המשפטיים החשובים של השנה החולפת

בית המשפט לא ייתן ידו להיתממות. עוד נקבע כי גודל הנכס הינו ליבת העסקה, ודרך המלך היא לציין בחוזה את שטח הדירה ב'רחל בתך הקט' נה'. השיבות הרבה של פסק דין זה בכך שהיא מקשה על קבלנים להסתתר מאחורי סעיפים בהסכם המתיימרים לפטור אותם מאחריותם לאותם מצגים מוקדמים, תוך דרישה לשקיפות מלאה מצד מצירים. בתיק ייצגו עו"ד צביקה מצ' קין ואלרון שפירא בר אור.

יחי המלך החדש

עו"ד ליאור פורת, שותף מנהל במשרד גורניצקי ושות', מרכז תחום תקשורת במשרד ומתמחה במשפט מסחרי ותאגידי: "כניסת פלטפורמת הבלוקצ'יין לזירה המשפטית היא אחת ההתפתחויות המשמעותיות של השנה החולפת. מדובר בטכנולוגיית מחשוב המאפשרת פעילות עסקית מאובטחת

עורך פלר וסיגל שהב. את המשיבים עו"ד רן רוזנברג.

כבוד הפרוספקט

עו"ד יובל גרייבסקי, שותף מנהל במשרד יהודה רוח ושות': "בבית המ' שפט העליון בפני השופט אליקים רובינשטיין, נדונה הסוגיה של פיצוי בגין הטעיה בעלון המכירה ביחס לשטח של דירות שנרכשו. באותו מקרה טענו הרוכשים, תושבי חוץ, כי בעלון המ' כירה נכתב כי שטח הדירה יהיה בגודל מסוים, ואילו בפועל התברר כי שטח הדירות קטן ב-25% מהשטח שתואר בעלון. זאת כאשר לא ניתן היה להבין בנקל מהתשריט שצורף לחוזה מה הש' טח האמיתי של הדירה. "בית המשפט העליון דחה את בקשת החברה הקבלנית, והבהיר כי במקרה של פער חמור בין המצג בעלון המכירה (בפרוספקט) לעומת השטח בפועל -

נים האחרונות, שטח המחיה הממוצע שיש לרוב האסירים והעצורים פוגע בזכותם החוקתית לכבוד, לשלמות הגוף והנפש ולפרטיות באופן שאינו מירתי. לטענתם, שטח המחיה המינימלי צריך להיות 4 מ"ר לפחות (לא כולל שירותים ומקלחת).

בישראל יש למעלה מ-20,000 אסירים ועצורים. לפי פסק הדין, 61% מהם מוחזקים בתא ששטחו קטן מ-4 מ"ר לאסיה, ושני שלישים מאלה - כ-40.5% מכלל האסירים - בתא ששטח התא הממוצע בו לאסיר קטן מ-3 מ"ר. כבוד השופט רובינשטיין קיבל את העתירה וקבע כי 'תוך 18 חודשים החל מיום פסק הדין יועמד שטח מחייתו של כל אסיר ועצור על 4.5 מ"ר - לרבות שטח השירותים והמקלחת - או 4 מ"ר בלעדיתם, לפחות'. לפסק הדין יש השפעה ישירה על למעלה מ-12,000 אסירים ועצורים, ששטח המחיה של כל אחד מהם בתאו יגדל באופן משמעותי בחודש דצמבר 2018. האסירים והעצורים בישראל הם 'החצר האחורית' של החברה הישראלית, אך היחס לו הם זוכים הוא 'חלון הראווה' של כולנו". את העותרים ייצגו עו"ד אן סוצ'ין,

ויבקשו לעצמם משמורת משותפת רק משיקולים כלכליים ועל מנת להסיר מעליהם את עול המזונות. בעניין זה הורה בית המשפט העליון לבחון מי טיפל בילדים ובאיוז מידה חלקו ביניהם ההורים את נטל הטיפול בהם בטרם פירוק התא המשפחתי. בתי המשפט לענייני משפחה ובתי המשפט המחוזיים החלו כבר ביישום מעשי של המהפכה, ותשלומי המזונות כאשר לשני ההורים הכנסה דומה - התכווצו בצורה משמעותית". את המבקשים בהליך ייצגו עו"ד זרח רוזנבלום ומאיה רוטנברג וכן עו"ד אמיר שי. את המשיבים עו"ד שלום כהן ואנה רובינזון וכן עו"ד זאב הבה.

החצר האחורית של החברה

עו"ד רועי בלכר, שותף במשרד קריספין, רובינשטיין, בלכר ושות': "בעניין, פסק הדין המשמעותי ביותר שניתן בשנת 2017 נכתב על ידי השופט אליקים רובינשטיין והוקרא על ידו ביום פרישתו מכס השיפוט (13.6.17). העתירה עסקה בשטח המ' חיה המוקצה לכל אסיר ועצור ביש' ראל. העותרים טענו, שבמשך 25 הש'

מאת ליטל דוברוביץקי

מותק, המזונות התכווצו

עו"ד רות דיין וולפג, מומחית בדיני משפחה וירושה: "19.7.17 היה יום הסטורי בדיני משפחה. בית המשפט העליון קבע כי חיוב אבא במזונות אך ורק בשל היותו גבר, מהווה אפליה על רקע מגדרי. מעתה - חיוב המזונות יוטל על שני ההורים בהתאם ליחס בין הכנסותיהם ולזמני השהות של הילדים אצל כל אחד מהם.

במקרים בהם דן פסק הדין השתכ' רו שני ההורים סכומים דומים וניהלו משמורת משותפת - מצב שהביא לביי' טול החיוב במזונות של האב וקביעה שכל הורה יישא במזונות הילדים בעת שהותם עימו. ביתר הוצאות הילדים יישאו ההורים בחלקים שווים - אם הם בעלי השתכרות דומה - או בהתאם ליחס בין הכנסותיהם.

פסק הדין נותן לבית המשפט לע' ניני משפחה הוראות כיצד לבחון את שאלת המשמורת, על רקע החשש אותו העלו ארגוני הנשים, שמעתה אבות ינצלו את המצב המשפטי החדש

עו"ד אוהד גלעדי

עו"ד יובל גרייבסקי

עו"ד ליאור פורת

עו"ד סיגל יעקבי

עו"ד קרן רייכבן סגל

עו"ד רות ארבל

21.74x31.62	2/2	9	עמוד	ממון	01/01/2018	61684345-7
עו"ד רות דיין וולפגוט - 17050						

עו"ד בלכר: "כבוד השופט רובינשטיין קיבל את העתירה וקבע כי שטח מחייתו של כל אסיר ועצור יעמוד 4 מ"ר לפחות. היחס לו הם זוכים בישראל הוא 'חלון הראווה' של כולנו"

לו לצאת לדרך חדשה בתוספת כמה עשרות אלפי שקלים לקופת הנושאים, אך כשהוא ממשיך לגור בדירת המגורים שלו. מדובר לכאורה בניצחון של קטנים וחלשים על גורמים חזקים כמו בנקים. אבל, לעמדתנו מדובר בפסיקה בעייתית, אשר יש לייחד אותה רק למקרים חריגים וקיצוניים. כל מהלך שפוגע ביכולת של הנושאים 'המקצועיים' לגבות את החובות כלפיהם, מביא בסופו של יום לכך שהם מקשיחים את העמדות כאשר הם מתבקשים להעמיד את האשראי - ואז זה כבר בעיה של כולנו". את הבנק ייצגה עו"ד תמי מייזליק ואת החייב עו"ד אופיר רונן.

לשון הרע לא מדבר אליי

עו"ד אוהד גלעד, מומחה בדיני עובד, דה, שותף ב.נ. פינברג ושות'; "בחדש נובמבר השנה קיבל בית הדין הארצי לעבודה תביעת לשון הרע שהגיש עו"ד שפוט על רקע טענות במישור המשמעותי - נגד מעסיקו. לאחר סיום העסקתו, פורסמה ידיעה בירחון היוצא מטעם מקום העבודה על אודות פרטי המקרה והחדשות נגד העובד (ללא אזכור שמו) ובין השאר טענה כי גנב. העובד הגיש תביעה מכוח חוק איסור לשון הרע כנגד מקום העבודה. התביעה נדחתה בבית הדין האזורי לעבודה והעובד עירעה. בית הדין הארצי לעבודה קיבל את הערעור וקבע שאכן מעסיק רשאי להביא לידיעת עובדים באמצעות פרסום ברבים את מדיניותו בענייני משמעת, גם אם הדבר נעשה אגב מקרה פרטני. יחד עם זאת, כך נקבע, על המעסיק לוודא שהוא מקיים את חובת הזהירות הנדרשת ממנו במסגרת פרסומים במקום העבודה. בית הדין הארצי לעבודה קבע: 'למשיבים הייתה אפשרות לבחור ולש' קול מילותיהם בקפידה ובהירות טרם הפרסום, והם לא גילו ערנות ורגישות מספקת בבחירת נוסח. בהתאם נפסק לעובד פיצוי מתון בסך 25 אלף שקל. מדובר בצעד נוסף במאמץ להפוך את השיח ביחסי עבודה לענייני, שאינו פוגע יתר על המידה באחר". העובד יוצג על ידי עו"ד טל מור; המעסיק יוצג על ידי עו"ד גיא גולן.

כל החלטות בנוגע לגופו, לרכושו ולחיי, כל עוד הוא מסוגל לכך".

הגיגה לצרכנים

עו"ד רות ארבל, מנהלת מחלקת הגבלים עסקיים ורגולציה במשרד עמית פולק מטלון ושות'; "המהלך המ' שפטי המשפיע של שנת 2017 בתחום ההגבלים העסקיים הוא למעשה שני מהלכים משולבים, שכל אחד מהם בנ' פרה, ובוודאי שניהם יחד, צפויים להביא להגברת התחרות בשוק הפארם ולהש' פיע לטובה על מצב הצרכנים. הראשון, אישור המיזוג בין שופרסל לניו־פארם. בספטמבר 2017 אושרה רכישת רשת ניו־פארם על ידי שופרסל (ככפוף לחובת מכירה של 9 סניפים מהרשת). אישור הרכישה עתיד להשפיע לטובה על התחרות בתחום רשתות הפארם ולהיות מורגש, ככל הנראה, כבר בשנה הקרובה. כניסת שחקן חזק, שופרסל, לתחום זה עתידה להגביר את התחרות מול השחקן הדומיננטי הקיים סופר־פארם, באופן שיועיל לצרכן.

כמו כן, בחודש יוני 2017 הגיעה הממונה להסכמה עם סופר־פארם כי היא תבטל את הסדרי הבלעדיות שיש לה בקניונים ומרכזים מסחריים. מדובר בהסדרי בלעדיות שמנעו מקניונים ומ' רכזים מסחריים להשכיר לרשת פארם מתחרה שטח להקמת סניף מתחרה. ביטול ההסדרים צפוי לתרום להגברת התחרות בשוק הפארם באזורים רבים בארץ, באופן שעתיד להיטיב גם הוא עם הצרכן הישראלי".

קטן מול גדול

עו"ד קרן רייכבך סגל, ראש מח' לקת חדלות פירעון במשרד איתן מהולל שדות: "מעשה בחייב שהוא קבלן לעבודות גבס, שנקלע להליכי פשיטת רגל. הקריסה הכלכלית שלו התחילה כאשר הלקוח המרכזי שלו נקלע לקשיים והפך בעצמו לפושט רגל. לחייב יש 3 ילדים קטינים שגרים יחד איתו ועם אשתו בדירה שעליה יש משכנתא קטנה.

לאחר 13 שנה שהיה החייב בהליכי פשיטת רגל, הוא ביקש לקבל 'הפטר' מהליכי פשיטת רגל. הפטר מאפשר לחייב לסיים את הליכי פשיטת רגל ולפתוח דף חדש. כמעט כל הנושים של החייב הסכימו למהלך, למעט אחד הבנקים. הבנק חשב שיש למכור את רי' רת המגורים של החייב בהליכי פשיטת רגל, ובכך לגבות ממנו סכומים נוספים כתנאי לקבלת 'הפטר'. תוצאת פסק הדין הייתה שבית המשפט בראשות השופט עודד מאור לא קיבל את הבקשה למכור את דירת המגורים של החייב, ואיפשר

איו"ר: ניא מורד, צילומים: אייל פירדמן, עדי גלעד, משרד המשפטים, יחידת אופיק, קובי מהגן, שחקן הבנ, ענבל מרמיר, יובל חן

את היסוד למוסד משפטי חדש: ייפוי הכוח המתמשך. ייפוי כוח מתמשך הוא מסמך משפטי המאפשר לכל אדם בגיד לקבוע כיצד ועל ידי מי יטופלו ענייניו האישיים או הרכושיים בעתיד, כאשר לא יוכל לטפל בכך בעצמו, ובתנאי שהוא מבין את המשמעות של מתן ייפוי הכוח המתמשך וכן לקבוע מה מידת הפיקוח או הריווח שתהיה על פעולתו של מיופה הכוח. לטעמי, החשיבות והחידוש שבמוסד ייפוי הכוח המתמשך היא לא רק ביצירת חלופה אמיתית למורסר האפוטרופוסות (אשר נועה, במקרה, לסייע לאנשים שאינם מסוגלים לדאוג לענייניהם), אלא בעיקר בשינוי הגישה הפטרנליסטית כלפי קבוצות אוכלוסייה הזקוקות לסעד ולהתערבות מטעם המ' דינה והחלפתה בגישה השמה דגש על כבוד האדם ושיתופו בהחלטות הנוגעות אליו ועל 'עקרון ההחלטה העצמאית' לפיו יש לאפשר לאדם, ככל הניתן, לק'

באמצעות האינטרנט הכוללת אימות של טרנזקציות עסקיות בין צדדים שונים, ללא צורך בישות ניהול מ'ר' כזית. היישום המוכר ביותר המבוסס על פלטפורמת הבלוקצ'יין הוא המ' טבעות הדיגיטליים (ICOs), וברא' שם הביטקוין. עליית הפופולריות של טכנולוגיית הבלוקצ'יין בכלל, ושל שוק הנפקות המטבעות הדיגיטליים בפרט, מאתגרת, שלא לומר מטלטלת, את הזירה המשפטית, שמתקשה פעם נוספת בתיוג המתאים של 'הבחור החדש בשכונה'. מדובר במתח משפ' טי שמזכיר את הדילמות המשפטיות של שנות ה-90, עם התפתחות רשת האינטרנט - שחלקן מלוות אותנו עד היום. בין האתגרים המשפטיים הצ' פויים נציין, בין השאר, את סוגיית האחריות המתלווה לעסקאות מבו' ססות בלוקצ'יין ושאלת הסמכות הבי' נלאומית בעסקאות שמיקומן (במובן המסורתי של המונח) מעורפל. נותר רק לקוות שהצד המאסדר יתור לאסדרה מאוזנת ולא בולמת, והצד המפוקח ישכיל לראות שפיקוח מאוזן ישפר את אמון הציבור בפלטפורמה החדשה ולכן יתרום לשגשוגה".

רק אתה תקבע

עו"ד סיגל יעקבי, כונסת הנכסים הרשמית של מדינת ישראל והאפוטרופוסית הכללית: "בשנת 2017 נכנס לתוקפו תיקון משמעותי לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות, אשר הניח

עו"ד דיין וולפגוט: "בתי המשפט החלו כבר ביישום של המהפכה, ותשלומי המזונות כאשר לשני ההורים הכנסה דומה - התכווצו בצורה משמעותית"